

15.4.19.

ELEVHANDLEDNING

Elevhandledning - ändamål

Elevhandledningen är en viktig länk mellan skolan, samhälle och arbetsliv.Handledningsprocessen sträcker sig från grundutbildningen till fortsatta studier. Avsikten med elevhandledningen är att elevens kunskap ska öka samt att hens färdigheter och kompetenser ska utvecklas. Kompetenser som betonas är studiefärdighet, förmåga att söka information, sociala färdigheter och samarbetsförmåga. Elevhandledningen stödjer eleven i att fatta beslut och göra val beträffande fortsatta studier, framtid och vardag. Dessa beslut ska basera sig på elevens färdigheter, värderingar och förutsättningar. Eleven ska förstå sina möjligheter och sitt personliga ansvar gällande planering, beslut och prestationer. Eleven lär sig att fundera på och ifrågasätta olika utbildnings- och yrkesalternativ, samt göra sina val utgående från sina styrkor och intresseområden. Till elevhandledningen bidrar alla vuxna i skolan. Ett nära samarbete med vårdnadshavarna är viktigt.

Närmare om elevhandledningens förfaringssätt och struktur finns i bifogad handledningsplan. Centralt innehåll specificeras oftast i läsårsplanen.

Elevhandledning – åk 7-9

Elevhandledningens uppgift är att stödja eleven i inlärningsmiljön i högklasserna. Eleven får hjälp med bl.a. arbetsvanor, inlärningsstilar och studiefärdigheter. Eleven lär sig se följderna av sina val. Elevens förmåga att inse vikten av enskilda ämnen i olika yrkes- och utbildningssammanhang, även gällande privatföretagande och kunskapsbehov i framtiden, utvecklas.

Målet är att förse eleven med färdigheter att hantera förändringar, t.ex. i övergångsskeden mellan studier och yrkesliv. Handledningen förstärker elevens färdigheter att använda olika informationskällor och aktuell handledningsservice, så att hen aktivt och självständigt kan fatta välgrundade beslut gällande framtida studier och yrkesval. Elevhandledningen erbjuder information om och möjlighet att bekanta sig med olika utbildningar på andra stadiet.

I årskurserna 7-9 förverkligas elevhandledningen som ett skilt ämne och huvudansvaret ligger hos elevhandledaren.

Elevhandledning – åk 7

Elevhandledningens främsta uppgift i åk 7 är att stödja eleven i den nya inlärningsmiljön. Utveckling av elevens sociala färdigheter, individuella arbetsvanor och studiefärdigheter är i fokus. I första hand ges traditionell klassrumsundervisning.

Elevhandledning – åk 8

I elevhandledningen i åk 8 behandlas självkännedom och framtidens arbetsmarknad. Huvudsakligen ges traditionell klassrumsundervisning men diskussionen spelar en viktig roll.

Elevhandledning – åk 9

Elevhandledningen i åk 9 koncentrerar sig främst på diskussion och praktisk övning gällande arbetsansökan, ungas arbetslagstiftning och framtida studiemöjligheter. Eleverna utvecklar sina färdigheter i självkännedom, vilket är viktigt med tanke på val av fortsatta studier. Eleverna undervisas i klassrum och digitalt samt handleds individuellt. I åk 9 infaller också Praktisk Arbetslivsorientering (PRAO).

Individuell handledning samt handledning gällande elever som behöver intensifierad handledning

Elevhandledningen tar hänsyn till elevens individuella utgångsläge och behov. Handledningen differentieras genom att elevens personliga mål, erfarenheter, fritidssysselsättningar, intressen, kompetensområden och faktorer som inverkar på livssituationen beaktas.

Samarbetet mellan olika aktörer är viktigt, särskilt i handledningen inför nästa stadium. Handledning som berör fortsatta studier ska inledas i ett tillräckligt tidigt skede. Yrkes- och sektorsövergripande samarbete är viktigt, i synnerhet för att säkerställa att elever som behöver intensifierad personlig elevhandledning och personligt stöd samt unga, som av särskilda skäl riskerar att bli utan utbildning, fortsätter att studera.

Efter den grundläggande utbildningen ska eleverna övergå till att avlägga examen på andra stadiet eller till någon annan utbildning som föreskrivs i läropliktslagen. Behovet av intensifierad personlig handledning ska i första hand utvärderas av elevhandledaren med beaktande av elevhandledningens innehåll och mål.

För eleven ska utarbetas en personlig plan för fortsatta studier. I den personliga planen för fortsatta studier ska man anteckna elevens styrkor och mål. Dessa ska systematiskt stärkas med hänsyn till elevens individuella utgångsläge och behov.

När det gäller en elev som är i behov av stöd, ska handledningen inför fortsatta studier inledas i ett tillräckligt tidigt skede. I planeringen ska man ta hänsyn till elevens individuella förutsättningar, till behovet av stöd för lärande och studier samt till de sysselsättningsutsikter utbildningen ger möjlighet till. Eleven och hans vårdnadshavare ska ges möjlighet att bekanta sig med olika lämpliga alternativ. Eleven och vårdnadshavaren ska få tillräckligt med information om möjligheterna till fortsatt stöd samt vid behov även information om övriga stödformer.

Elevhandledning – bedömning

I elevhandledning ges inget vitsord. Bedömningen i elevhandledningen är formativ och bygger på elevernas självvärdering samt på interaktiv, handledande och uppmuntrande respons i samband med handledning.

HANDLEDNINGSPLAN

Målet för elevhandledningen i Grankulla är att främja elevens inläring, uppväxt och utveckling under hela grundskoletiden. Elevhandledningen utvecklar elevens studiefärdigheter samt stöder elevens skolarbete, inläring och förmåga att göra medvetna val. Elevhandledningen kopplar samman skolan med samhälle och arbetsliv. Handledning är

en gemensam uppgift för alla vuxna i skolan. I övergången mellan åk 6 och 7 är det speciellt viktigt att eleverna har tillgång till individuell handledning.

Eleven har rätt att under skoldagen få den handledning som avses i läroplanen. I denna plan beskrivs handledningen i Granhultsskolan och Hagelstamska skolan. Här sammanfattas struktur, förfaringssätt, arbets- och ansvarsfördelning, arbete i sektorsövergripande nätverk, samarbete mellan hem och skola i frågor som gäller handledning, intensifierad personlig elevhandledning, fortsatt handledning i studier efter den grundläggande utbildningen, samarbete med arbetslivet samt arrangemang för arbetsorientering.

Handledning åk 7-9

I årskurserna 7-9 är handledning även ett undervisningsämne, där huvudansvaret ligger hos studiehandledaren.

Elevhandledningens främsta mål är att:

- introducera elever i åk 7 till nya inlärningsmiljöer och tillvägagångssätt
- stärka elevens studieteknik och inlärningsmetoder
- utveckla elevens självkännedom samt hjälpa hen att upptäcka egna styrkor
- främja elevens färdigheter att göra medvetna val samt hens förmåga att utvärdera valen
- utveckla elevens kunskaper och färdigheter gällande yrkesliv
- låta eleven bekanta sig med fortsatta studie- och yrkesalternativ samt hjälpa eleven att göra val som baserar sig på hens individuella intressen och hens värdegrund

Elevens handledningsstig

a. *Lärande och studier*

Eleven handleds i att successivt utveckla sina studievanor och färdigheter samt i att ställa upp individuella mål och utvärdera dem. Eleven stöds i att identifiera läroämnets särdrag och hitta inlärningsstrategier för varje ämne. Eleven stöds i övergången till nya lärmiljöer.

b. *Självkännedom och livslång karriärplanering*

Eleven stöds i att utveckla en positiv uppfattning om sig själv. Eleven stöds i att utveckla sina sociala färdigheter samt i att identifiera och värdesätta egna och andras förmågor. Eleven handleds i att utveckla färdigheter som behövs i framtiden samt i att öka sin beredskap att klara sig i föränderliga livssituationer. Eleven stöds i att ta ansvar för sitt liv, sina studier och sina val.

c. *Färdigheter som behövs i studier och arbetsliv*

Eleven lär sig ta ansvar för sitt skolarbete, sin egendom samt för sina val gällande skola och framtid. Eleven handleds i att använda olika informations-, rådgivnings- och handledningstjänster. De olika läroämnenas betydelse för fortsatta studier och arbetslivsfärdigheter klargörs för eleven. Elevens beredskap att klara sig i övergångsskeden i studier och yrkeskarriär stärks.

d. *Arbetslivsorientering*

Eleven ges möjlighet att aktivt delta i sin närmiljö, att bekanta sig med yrken, företagande och arbetsliv i närmiljön samt senare under skolgången också i andra miljöer. Intresse för olika yrken väcks genom utökad kunskap om arbetsliv, arbetsuppgifter, företagande och framtida kompetensbehov.

e. *Att söka till fortsatta studier*

I slutet av grundskolan, främst åk 9, betonas fortsatta studier. Elev och vårdnadshavare stöds i att förstå vilken betydelse olika val kan ha för skolgång och framtida studier. Eleven får göra val förknippade med skolgången. Läroämnenas betydelse för fortsatta studier klargörs. Elevens handlingsförmåga och initiativtagande gällande utbildnings- och karriärval stärks. Eleven får information om utbildnings- och

studiealternativ samt möjlighet att bekanta sig med dessa. Eleven stöds i övergången till studier på andra stadiet.

En god handledning är integrerad i skolvardagen. En arbets- och ansvarsfördelning är dock viktig för att den handledningen ska synliggöras.

Eleven

- lär sig att ta ansvar över sitt eget lärande, lär sig att göra medvetna val samt lär sig att planera sin framtid

Vårdnadshavaren

- stödjer eleven i studiegången samt uppmuntrar hen i val som gäller fortsatta studier och yrkesval. Vårdnadshavarens uppgift är att övervaka elevens vardagsrutiner och se till att hen sköter sina skoluppgifter

Klassföreståndaren

- fungerar som elevens närhandledare genom hela skolgången
- motiverar och stödjer eleven samt uppmuntrar gradvis ökat ansvarstagande
- följer upp elevens mående och skolarbete tillsammans med vårdnadshavare
- följer upp frånvaro och ingriper i fall av oro
- förmedlar information till och samarbetar med rektor, studiehandledare, speciallärare samt övrig elevvårdspersonal
- handleder eleven och vårdnadshavaren i grunderna för bedömning
- strävar genom sin handledning efter att skapa en trygg skolmiljö i gruppen
- stödjer elevens förmåga att arbeta i grupp samt att identifiera egna och andras styrkor
- handleder eleven i att hitta och utveckla egna styrkor
- handleder i stödformer
- uppdaterar sin kunskap om förändringar i näringslivet

Skolpsykologen

- kartlägger och diagnostiserar inlärningssvårigheter
- handleder eleven i självkännedom samt i identifiering av egna styrkor

Skolhälsovårdaren

- handleder eleven i hälsosamma levnadsvanor
- uppmuntrar eleven att ta ansvar för eget mående
- handleder eleven i självkännedom samt i identifiering av egna styrkor
- stödjer eleven i stadiövergångarna

Kuratorn

- handleder eleven i självkännedom samt i identifiering av egna styrkor
- motiverar eleven till förändring
- stödjer de olika stadiövergångarna
- besöker kommunens sjätteklassare för att stödja övergången till årskurs 7

Ämnesläraren

- tar hänsyn till olika elevers behov samt handleder eleven i den studieteknik som lämpar sig för det egna ämnet
- är insatt i det egna ämnet och klargör läroämnets betydelse för fortsatta studier och arbetslivsfärdigheter för eleven

- informerar i första hand klassföreståndaren om förändringar i elevens skolarbete och mående. Samarbetar vid behov med studiehandledare, speciallärare och övrig elevvårdspersonal
- stödjer eleven så hen når insikt i sitt eget lärande utgående från utvärdering och bedömning
- uppdaterar sin kunskap om förändringar i näringslivet

Specialläraren

- handleder eleven att hitta studiestrategier utgående från hens styrkor och svagheter
- samarbetar med klassläraren och ämnesläraren för att identifiera elever med behov av specialundervisning
- stödjer klassläraren och ämnesläraren i att differentiera sin undervisning och använda mångsidiga undervisningsmetoder
- ordnar screeningtester för att identifiera inlärningssvårigheter. Resultaten delges berörda lärare och elever
- handleder i stödformer
- uppdaterar sin kunskap om förändringar i näringslivet

Rektor, biträdande rektor

- ansvarar för att varje elev får den handledning hen behöver
- skapar förutsättningar för en sammanhängande handledning genom att stödja alla handledare och fördela resurser
- handleder eleven genom fostrande samtal
- deltar i handledning med närhandledare, elevvård och vårdnadshavare i de fall där eleven har svårigheter att klara skolgången

Under åk 9 ordnas en två veckor lång praktisk arbetslivsorientering, där eleven bekantar sig närmare med yrken, företagande och arbetsliv. Mera info om samarbete med arbetslivet finns i läsårsplanen.

Elevhandledning består av främst av elevhandledningstimmar (klassrumsundervisning), individuell handledning och besök. Förutom elevhandledaren, har klassföreståndaren och elevhälsan en betydande roll i handledningen.

Skolan samarbetar med utomstående aktörer, bl.a. GGs, Omnia, Practicum, Axxell, Grankullas uppsökande verksamhet, socialen, barnskyddet, sjukhusskolan och närliggande företag.

Varje elev får individuell handledning av klassföreståndare och ämneslärare, medan elevhandledarens handledning i huvudsak är förlagd till åk 9. Varje elev träffar elevhandledaren minst en gång för att kartlägga fortsatta planer och behov.

Enligt läropliktslagen 11 § (30.12.2020/1216) har elever som behöver stöd för ansökan till fortsatta studier rätt till intensifierad handledning. I Hagelstamska skolan fattas beslutet om intensifierad handledning i samarbete med elevhälsan.

Enligt läropliktslagen (1214/2020) måste alla studerande ansöka till fortsatt utbildning efter grundskolan. Plikten att ansöka fortsätter ifall studerande inte erhåller eller inte tar emot någon studieplats.

Läropliktslagen 11 § stipulerar att grundutbildningens arrangör måste handleda och övervaka att läropliktiga genomför sin ansökningsprocess. I Hagelstamska skolan följer elevhandledaren upp att eleverna tar emot sin studieplats. Vid behov handleder hen eleven vidare till lediga studieplatser.

God handledning innebär ett fungerande samarbete mellan hem och skola. Skolan informerar regelbundet hemmet om elevens skolframgång och eventuella val. Vårdnadshavarna kan delta i möten där information om val och andra ärenden gällande handledning diskuteras. I samband med gemensam elevansökan bör vårdnadshavarna höras. Detta har i Hagelstamska skolan gjorts skriftligt innan ansökan förverkligats elektroniskt. Vårdnadshavarna uppmuntras att stödja elevens skolgång och fortsatta studier.